

ר' עובדיה מברטנורא
 כמו שיש בערלה: שנפלה
 למאיתים. לאו למאיתים דוקא
 דאילו מאיתים ממש לא בעי
 צירוף. וכשנפלה סאה ערלה
 לתוך קצ"ט של היתר נאסרו,
 וכשחזר ונפל שם סאה ועוד
 של כלאים מצטרפים עם
 הקצ"ט לבטל הערלה. וכן
 הערלה מצטרפת עם הקצ"ט
 לבטל סאה ועוד של כלאי
 הכרם. והיינו כרבי יהושע דאית
 ליה דערלה בטלה במאיתים
 ועוד כמו תרומה במאה ועוד,
 הלכך סאה של כלאים בטלה
 בקצ"ט ומשהו והעוד בטל
 בסאה חסר משהו. וכן נמי אם
 נפל שם סאה ועוד של נטע
 רבעי, מצטרפין עם הקצ"ט
 לבטל את הסאה של ערלה
 שנפלה, ואסרה הכל, וכן סאה
 של ערלה מצטרפת עם הקצ"ט
 של היתר לבטל סאה ועוד של
 נטע רבעי שנפלו באחרונה:
ד כל המחמץ והמתבל וכו'.
 הכי קאמר כל המחמץ והמתבל
 בערלה ובכלאי הכרם אסור:
 והמדמע בתרומה. המחמץ את
 העיסה בתפוחים או בשמרי יין
 של ערלה ושל כלאי הכרם.
 והמתבל את הקדרה בתבלין
 של כלאי הכרם או של ערלה
 אסור ואין עולין באחד

ביצד? סָאָה עֶרְלָה שְׁנִפְלָה לְמֵאֵתִים סאים של
 היתר ונתבטלה, **וְאַחַר כֵּךְ נִפְלָה** לתוכם **סָאָה**
וְעוֹד של **עֶרְלָה**, או **סָאָה וְעוֹד שֶׁל כְּלָאֵי הַכֶּרֶם**,
 זו היא שאמרנו ברישא **שֶׁהָעֶרְלָה** שהתבטלה
 בתחילה **מֵעֶלָה** - מצטרפת עכשיו לבטל **אֶת**
הַכְּלָאִים, **וְהַכְּלָאִים** מצטרפים לבטל **אֶת הָעֶרְלָה**,
וְהָעֶרְלָה אֶת הָעֶרְלָה:

משנה ד

כָּל הַמְּחַמֵּץ את עיסתו **וְהַמְּתַבֵּל** את תבשילו
וְהַמְדֹמֵעַ - גותן טעם, אף על פי שאינו מתבל
בְּתֵרוּמָה וּבְעֶרְלָה וּבְכְלָאֵי הַכֶּרֶם - אם החמץ
 את עיסתו או תיבל תבשילו בתפוחים או בשמרי יין
 של תרומה או של ערלה או של כלאי הכרם, הכל
אָסוּר - בתרומה - אסור לזרים, ואין התרומה בטלה
 באחד ומאה, ובערלה וכלאי הכרם - הכל נאסר ואינם
 עולים באחד ומאיתים.
וּבֵית שְׂמַאי אֹמְרִים: אֵף מְטֵמָא - המחמץ
 עיסה טהורה בשאור טמא או מתבל תבשיל טהור
 בתבלין טמא, מטמא את העיסה או את התבשיל, אף
 על פי שאין בהם כשיעור ביצה. **וּבֵית הֶלֵּל**
אֹמְרִים: לְעוֹלָם אֵינוֹ מְטֵמָא את העיסה, **עַד**
שִׁיחָא בּוֹ בטומאה שיעור **כְּבִיצָה**:

משנה ה

דוֹסְתָאֵי אִישׁ כֶּפֶר יִתְמָה* הִיָּה מִתְלַמְּדֵי בֵּית

ומאיתים. וכן בתרומה כיון שהחמיצה עיסה של חולין בשאור של תרומה ונתבלה קדרה של חולין
 בתבלין של תרומה נעשה הכל מדומע ואסור לזרים ואינו עולה באחד ומאה: **בית שמאי אומרים**
אף מטמא. שאור טמא שהחמין עיסה טהורה או תבלין טמאין שתבלו קדרה טהורה. אע"פ שאין
 בשאור או בתבלין כביצה שהוא שעור טומאת אוכלין נטמאת העיסה ונטמאת הקדרה: ובה"א עד
 שיהא בו כביצה. דאין אוכל מטמא פחות מכביצה ל"ש שאור ותבלין ולא שנא שאר אוכלין:

דוסתאי איש כפר יתמה

דוסתאי איש כפר יתמה היה תנא בזמן הבית בדור שלפני החורבן, מתלמידי שמאי, מוזכר פעם אחת
 במשנתנו.

לרפואת דבורה בת תרצה שושנה

ערלה - פרק שני

משנת רפאל - תג

**שְׂמַאי, וְאָמַר: שְׂמַעְתִּי מִשְׂמַאי הַזֶּקֶן שֶׁאָמַר:
לְעוֹלָם אוֹכַל אֵינּוּ מִטְּמֵא אוֹכְלִין אַחֲרַיִם עַד
שִׁיחָא בּוֹ - בְּטוֹמְאָה שִׁיעוֹר כְּפִיזָה הָרִי שֶׁאֶפִּילוֹ
שְׂמַאי סוֹבֵר כְּבֵית הַלֵּל:**

משנה ו

וְלִמָּה אָמְרוּ - לענין מה אמרו **כָּל הַמְּחַמֵּין
וְהַמְּתַבְּלִין וְהַמְּדַמְּעִין לְהַחְמִיר -** שאין התרומה
בטלה אפילו באחד ומאה? **מִיִּן בְּמִינּוּ.**
ובאיזה ענין אמרו פעמים **לְהַקְלֵי** ופעמים
וְלְהַחְמִיר? מִיִּן בְּשֵׁאינו מִיִּנו כמבואר במשנה
הבאה.

כִּיצַד מִיִּן בְּמִינּוּ לְהַחְמִיר? **שְׂאוֹר שֶׁל חֲטִיִּם** של
תרומה **שֶׁנֶּפֶל לְתוֹךְ עֶסֶת חֲטִיִּם** של חולין, והיינו
מִיִּן בְּמִינּוּ, **וַיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּין** את העיסה - **בֵּין
שֵׁישׁ בּוֹ לְעֵלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּבֵין שֵׁאיִן בּוֹ
לְעֵלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה -** אָסוּר לְזָרִים מִשּׁוּם
מְדוּמַע, כִּיוּן שְׁנוֹתָן טַעַם. **אֵיִן בּוֹ** שִׁיעוֹר לְעֵלוֹת
בְּאֶחָד וּמֵאָה - בֵּין שֵׁישׁ בּוֹ שִׁיעוֹר **כְּדֵי לְחַמֵּין,**
בֵּין שֵׁאיִן בּוֹ שִׁיעוֹר **כְּדֵי לְחַמֵּין -** אָסוּר כִּיוּן
שאינן בו מאה היתר לבטלו:

משנה ז

פעמים **לְהַקְלֵי** ופעמים **וְלְהַחְמִיר מִיִּן בְּשֵׁאינו
מִיִּנו, כִּיצַד? כְּגוֹן גְּרִיסִין** של תרומה **שֶׁנֶּתְבַּשְׁלוּ
עִם עֲדָשִׁים** של חולין, **וַיֵּשׁ בָּהֶם -** בגריסין **כְּנוֹתָן
טַעַם** בעדשים, **בֵּין שֵׁישׁ בָּהֶם** שִׁיעוֹר לְעֵלוֹת
בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּבֵין שֵׁאיִן בָּהֶם שִׁיעוֹר לְעֵלוֹת **בְּאֶחָד וּמֵאָה -** אָסוּר לְזָרִים,
כִּיוּן שֶׁהַאיִסוּר נוֹתֵן טַעַם בְּהִיתָר, וְנִמְצָא שֶׁהוֹלְכִים כֹּאן לְהַחְמִיר.

אֵיִן בָּהֶם - בגריסין **כְּנוֹתָן טַעַם** בעדשים, **בֵּין שֵׁישׁ בָּהֶם** לְעֵלוֹת **בְּאֶחָד
וּמֵאָה וּבֵין שֵׁאיִן בָּהֶם** לְעֵלוֹת **בְּאֶחָד וּמֵאָה -** מִתָּר כִּיוּן שאינן כֹּאן נְתִינָת
טַעַם. וְבִיטוּל אֶחָד בְּמֵאָה נִצְרָךְ רַק בְּמִין בְּמִינּוּ, וְנִמְצָא שֶׁהוֹלְכִים כֹּאן לְהַקְלֵי:

משנה ח

שְׂאוֹר שֶׁל חֲלִין שֶׁנֶּפֶל לְתוֹךְ עֶסֶה של חולין, **וַיֵּשׁ בּוֹ -** בְּשְׂאוֹר שִׁיעוֹר **כְּדֵי**

ר' עובדיה מברטנורא
ו ולמה אמרו. כמו ובמה
אמרו. כלומר באיזה ענין אמרו
שהמחמץ חולין בשאור של
תרומה, והמתבל קדרת חולין
בתבלין של תרומה והמדמע
שמערב [ומבשל] חולין
ותרומה יחד שאנו הולכים הכל
להחמיר, ומשני מין במינו.
ובמה אמרו פעמים להקל
ופעמים להחמיר, במין
שנתערב עם שאינו מינו.
ומפרש, להחמיר כיצד שאור
של תרומת חטין שנפל לתוך
עיסת חטין של חולין דהיינו מין
במינו אוסר בנותן טעם אפילו
יותר ממאה. ועד מאה אוסר
אפילו בלא נתינת טעם:
ז גריסין. של פול של תרומה,
שנתבשלו עם עדשים של
חולין ונתנו בהם טעם, טעמא
לא בטיל אפילו ביותר ממאה.
ובלא טעם אפילו בפחות
ממאה שרי דהא דבעינן מאה
היינו דוקא חטים בחטים דהוי
מין במינו דאסמכיה אקרא את
מקדשו ממנו מה שאתה מרים
ממנו אם נפל לתוכו מקדשו
וזהו מין במינו: ח ויש בו כדי
לחמץ אסור. הא קמ"ל, דלא
אמרינן הואיל ובלא שאור זה